

HE 116/2025 vp

Helsingin kaupungin asiantuntijalausunto työelämä- ja
tasa-arvovaliokunnalle

Annukka Sorjonen, toimitusjohtaja
Työllisyyspalvelut

Etuus ei kerro asiakkaan palvelutarpeesta

- Helsinki ei kannata ehdotusta, jossa velvoitetta ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi laajennetaan koskemaan myös sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole työkykyisiä heille annetun lääkärin lausunnon mukaan.
- Työttömyysetuus on vastikkeellinen etuus, jota saadakseen henkilön on oltava työmarkkinoiden käytettävissä.
- Samoin työvoimapalveluiden peruseriaatteena on edistää työmarkkinoiden käytettävissä olevien henkilöiden työllistymistä.
- Henkilöiden ohjaaminen työttömyysturvan ja työvoimapalveluiden piiriin vain toimeentuloon liittyvien perusteluiden vuoksi on ristiriidassa koko palvelujärjestelmän tarkoituksen kanssa.

Työnhakijan palveluprosessia säädellään työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa erittäin yksityiskohtaisesti

- Resurssien käytön ja vaikuttavuuden kannalta ei ole tarkoituksenmukaista tarjota palveluprosessin mukaista palvelua asiakkaille, joilla on niin merkittäviä työ- ja toimintakyvyn puutteita, etteivät he ole työllisyyspalvelujen tai monialaisen työllistymistä edistävän yhteistyön keinoin tuettavissa töihin tai koulutukseen.
- Kuntien toteuttamien työvoimapalveluiden ensisijainen tehtävän tulisi olla työllisyyden edistäminen mutta esitetty muutos pakottaisi jälleen kuntia ohjaamaan rajallisia työllisyyspalveluiden resurssejaan toimiin, jotka eivät tuota työllisyysvaikutuksia.

Kustannukset tulee kompensoida kunnille

- Lakimuutokset lisääisivät työvoimaviranomaisten tehtäviä ja asiakasmääriä, erityisesti työkyvyttömien asiakkaiden osalta.
- On perusteltua, että lisäkustannukset kompensoidaan täysimääräisesti valtionosuuksien kautta.
- Valtionosuuksia ei ole esitetty lisättäväksi, vaikka tehtäviä lisätään – päinvastoin niitä on suunniteltu leikattavaksi.
- Kunnan rahoitusosuuden lisäämiselle ei ole perusteita 18-24-vuotiaiden toimeentulotuen saajien osalta

Vaikutusarvio on epärealistinen

- Helsingissä oli elokuussa 2025 noin 24 000 toimeentulotuen saajaa, joista noin 9 % osa-aikatyössä.
- Arvio: vähintään 9 000 uutta asiakasta työllisyyspalveluihin vuoden 2026 aikana toimeentulotukiuudistuksen vuoksi.
- Tämä tarkoittaisi vähintään 40 lisähenkilötyövuoden (htv) tarvetta vain Helsingissä.
- Lakiesityksen vaikutusarviot ovat puutteellisia ja perustuvat virheellisiin oletuksiin keskivertoasiakkaista.
- Todelliset vaikutukset työllisyyspalveluihin ja henkilöstötarpeeseen on mallinnettu epärealistisesti